

Dadaismus a surrealismus

Dadaismus

- Vznik 1916 v Curychu- Kabaret Voltaire
- Název náhodný
- Reakce na nesmyslnost světové války a hledání elementárního umění
- Znaky: provokace,absurdita,uplatnění náhody, humor, fantazie
- Centra dadaismu: Curych, New York,
Paříž, Berlín, Hanover
- Zánik 1922 z důvodu nudy a zevšednění.

Dadaistický manifest

- „Umění je nesmysl...vše, nač se podíváte, vás klame...myšlenka se rodí v ústech.“
- „Dada bylo intelektuálním protestem proti dosavadním kulturním a uměleckým konvencím, které nedokázaly zabránit nesmyslné první světové válce“ (Dějiny výtvarné kultury 4)

- Dadaisté se snažili zviditelnit pomocí negativních gest jako např. přemalování uznávaných děl ze staré kultury.
- Marcel Duchamp namaloval v r. 1917 Moně Lise černý knír a vousy.
- Objev koláže, obrazy z roztrhaných papírů, ready-made

Curyšští dadaisté

- Marcel Janco

Navrhoval dekorace, masky a kostýmy pro dadaistické divadelní hry

Abstraktní obrazy v sádře nebo pytlovině

Hans Arp

Se zabýval koláží v níž aplikoval zákon náhody,

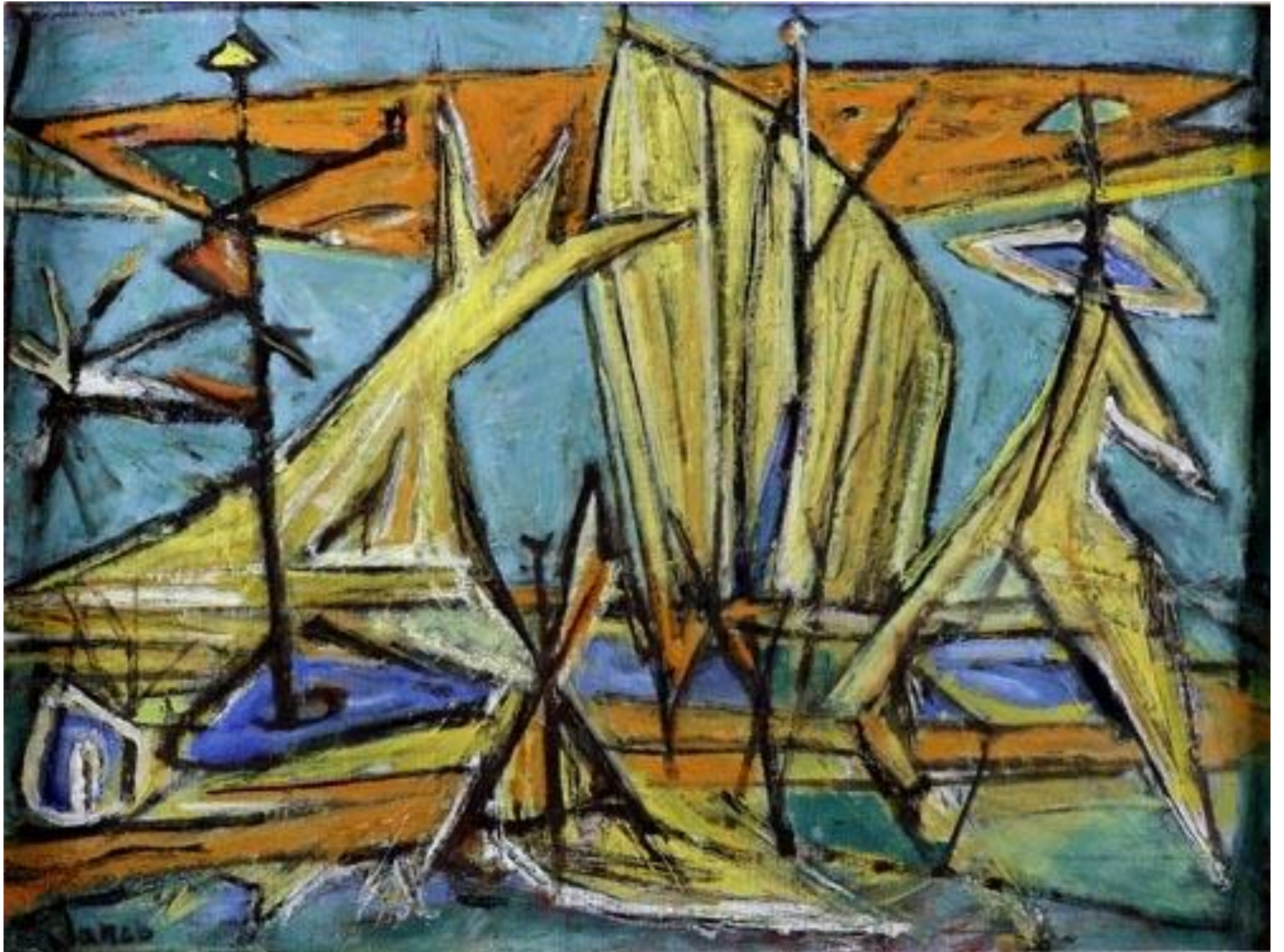
Zavrhl realistické vnímání a dal volný průchod spontánním reakcím. Technika tvorby obrazů z roztrhaných papírů, metoda psychického automatismu

Curyšské dada zaniklo po 1. světové válce.

Marcel Janco

Hans Arp

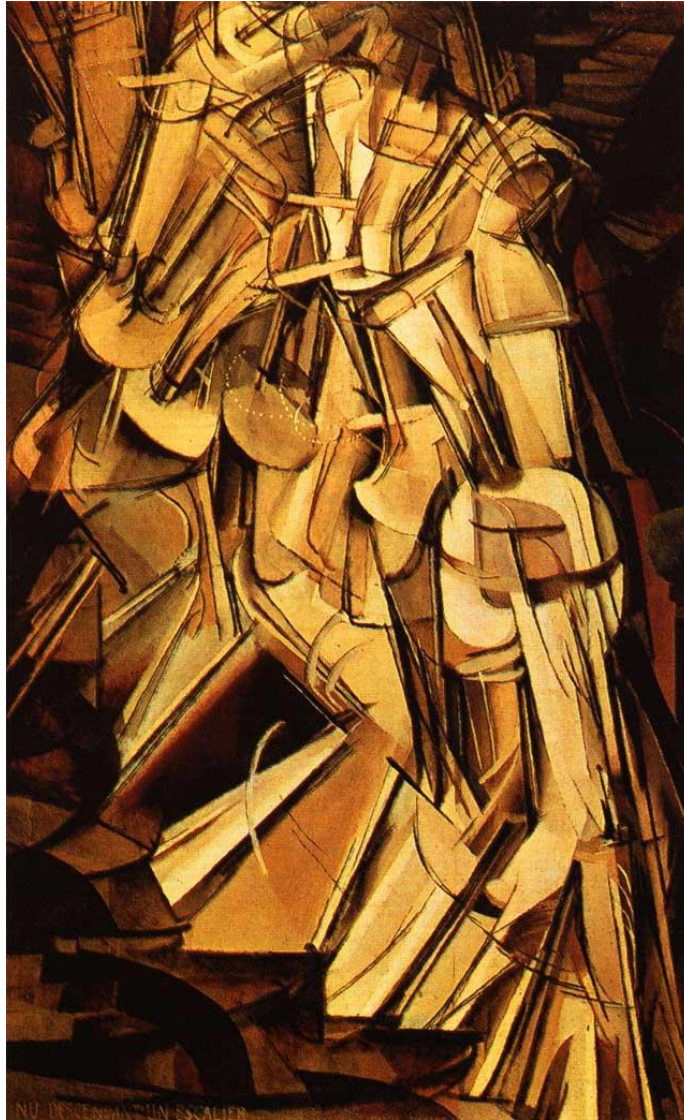
Newyorské Dada

- Od r.1915 se objevil Dadaismus i v NYC
- Představitelé : Marcel Duchamp, Francis Picabia a Man Ray.
- Armory show- první velká výstava světového malířství 19. a 20. stol. v USA

Marcel Duchamp

- Studoval na Akademii Julian v Paříži
- Věnoval se fauvismu a pak kubismu avšak dadaistické dílo vytvořil ještě před samotným vznikem směru. Dílo **Ready – made** znázorňovalo samoučelnost některých výrobků.
- proslavil se dílem **Akt sestupující ze schodů** (1912) vystavovaným na Armory Show
- Většina jeho děl je vystavena v Art museum v Philadelphii

Akt sestupující ze schodů

Fontána

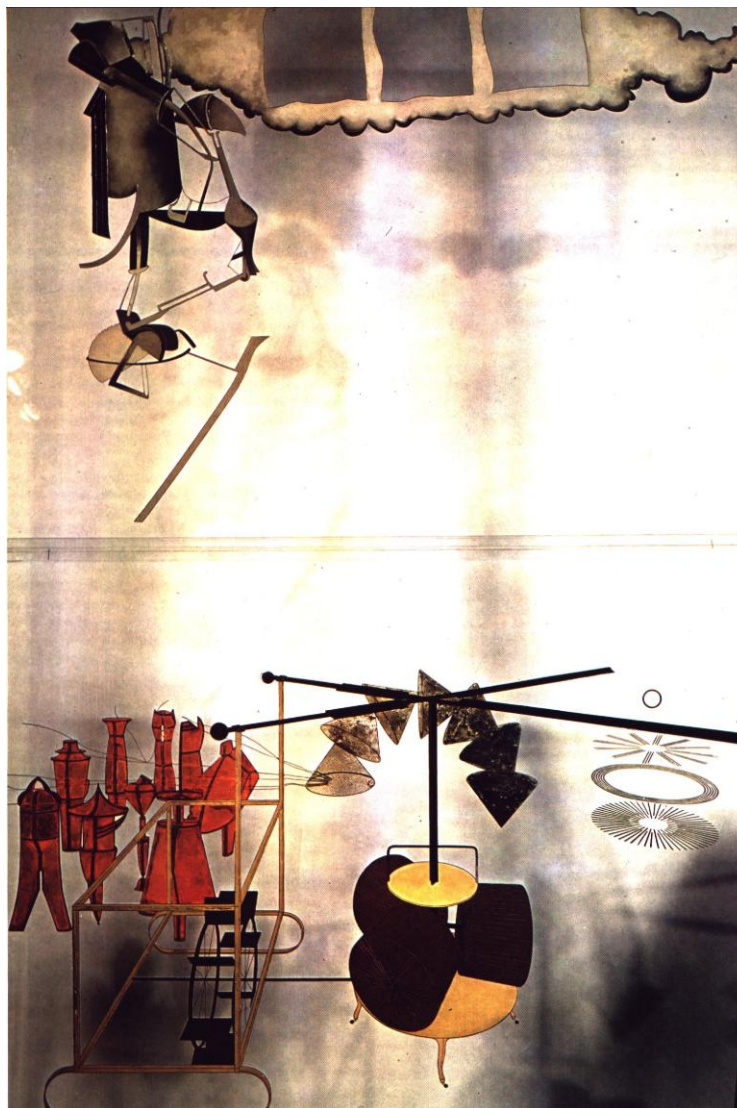
Ready- made

Sušák na lahve

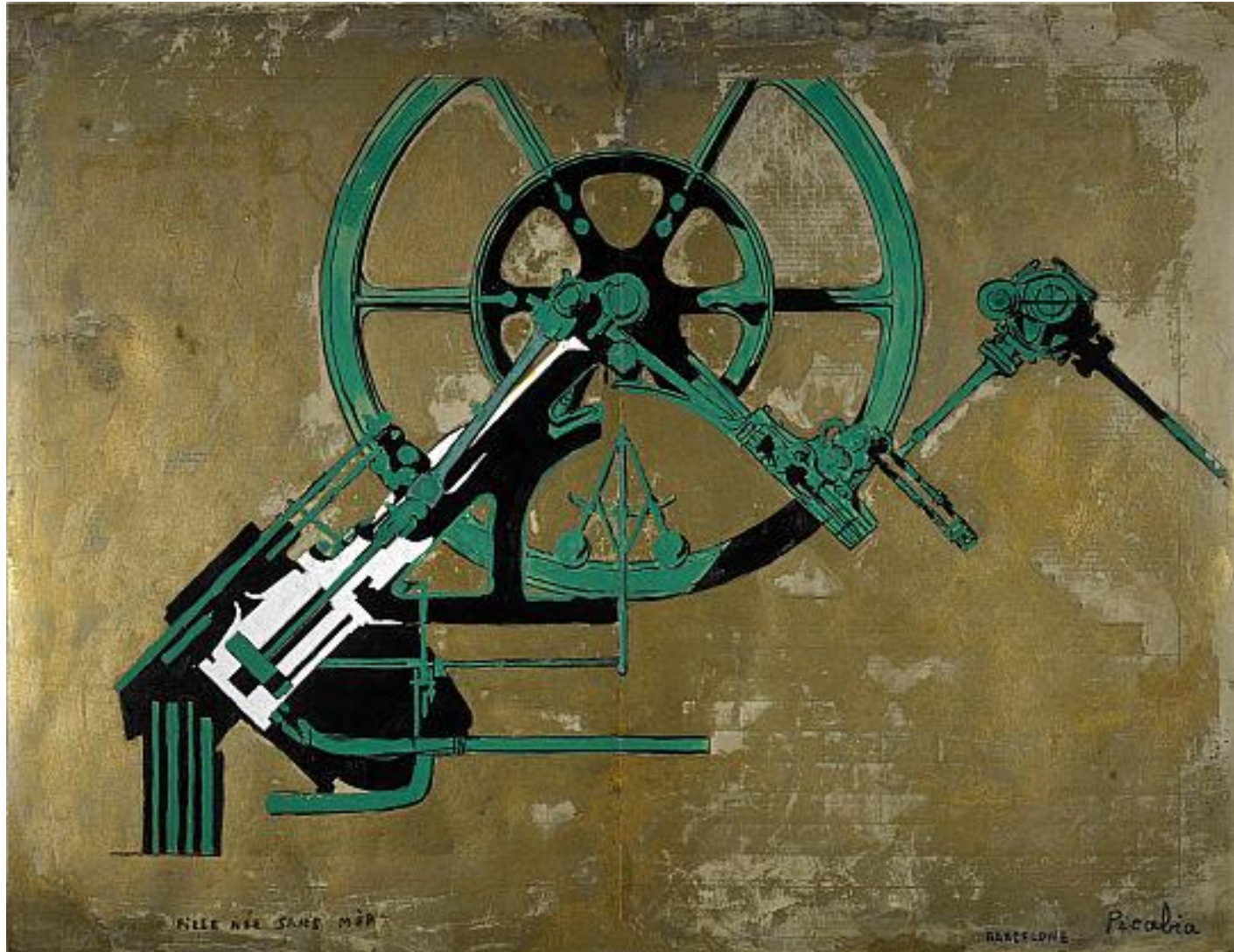
Velké sklo neboli Nevěsta svlékaná svými milenci, dokonce

Francis Picabia

- Přítel Duchampa, rozený anarchista, provokativně agresivní,
- člen skupiny Section d'Or
- Vystavoval v galerii 291 v NYC
- Hodně cestoval- spojoval jednotlivá centra dadaistů.
- 1921 Částečná spolupráce se surrealisty
- V r.1917 v Barceloně založil dadaistický časopis 391

Dívka narozená bez matky

L'Adoration du Veau

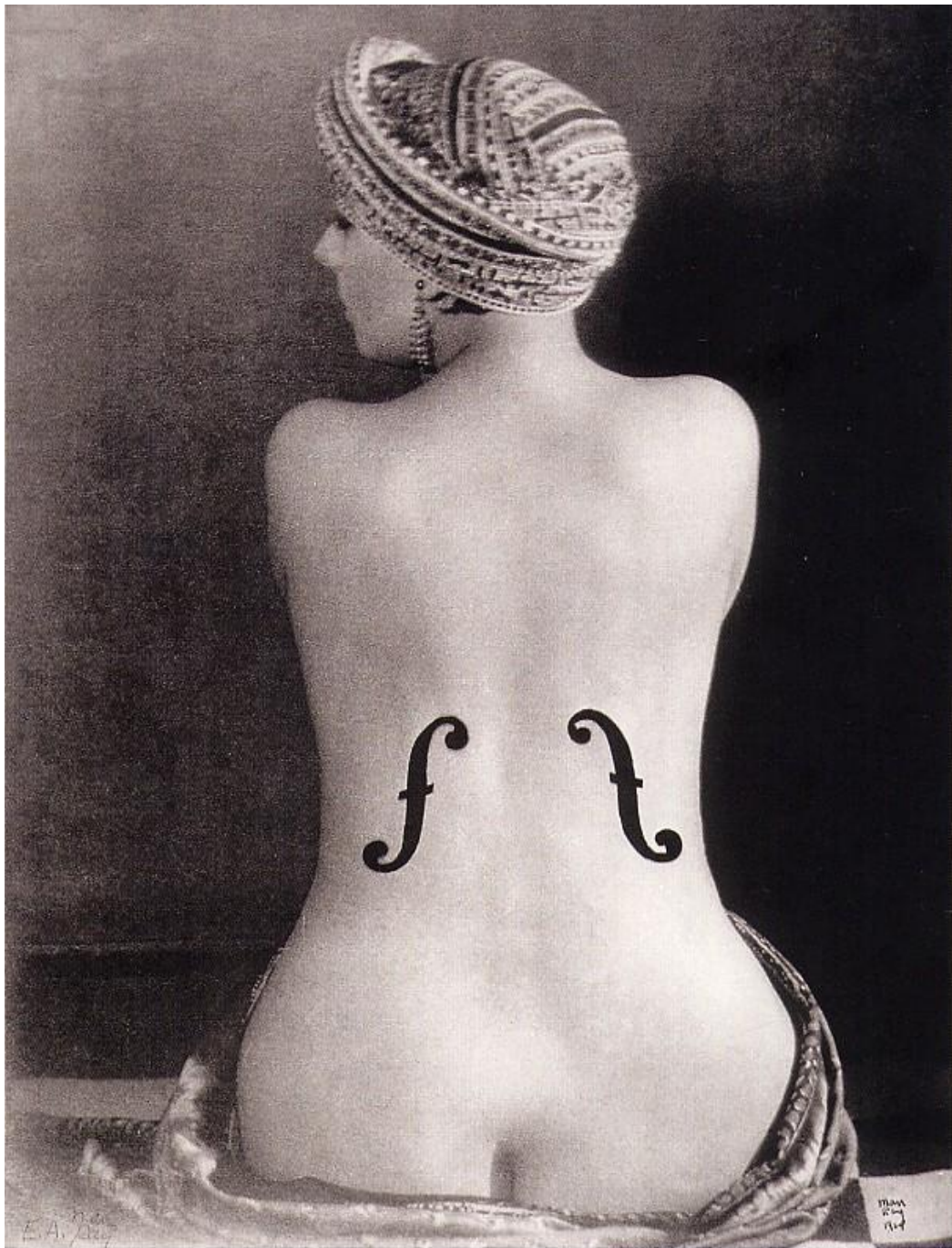

Man Ray

- Malíř a fotograf
- K dadaismu ho přivedl Duchamp
- Kompozice vyznačující se imaginativním humorem.
- Vytvořil rayogram- fotografie vytvořené bez fotografického přístroje

Man Ray

Ryograph

Kitty jumps!

La fortune

- **Berlínské dada-** zakladatelé: básník Raoul Hausmann a malíř George Grosz
- V dadaistických publikacích potírali válku a německý nacionalismus

- **Kolínské dada** – H.Arpa, Max Ernst, Theodor Baargeld

- **Hanoverské dada-** Kurt Schwitters

- **Pařížské dada-** Picabia, Tristan Tzara, A.Breton, P.Eluard, L. Aragon a P.Soupault

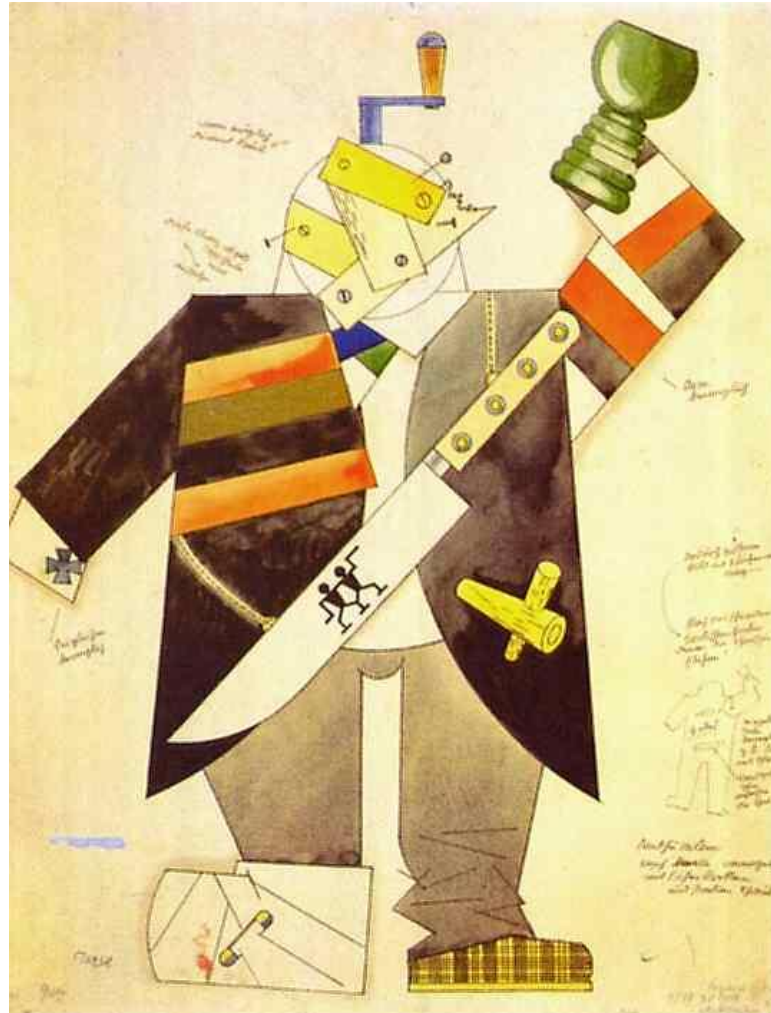
Georg Grosz

- Berlíňan, sloužil u dělostřelectva na frontě , ale onemocněl a dostal se do ústavu pro duševně choré, členem berlínské dadaistické skupiny
- Styl- tvrdost a necitelnost figur, kopíroval lidové kresby na pisoárech, obdivoval dětské kresby a japonské dřevořezy
- Válka= boj o majetek
- Chtěl být ilustrátorem
- Ovlivněn futurismem
- Kreslil a maloval „z odporu proti světu a pokoušel se zobrazit svět v celé jeho ošklivosti , chodobnosti a prolhanosti“

Hitler in hell

Methusalem

War

Berlin

Nude resting

Max Ernst

- Pocházel od Kolína n. Rýnem, samouk, válku strávil na frontě.
- Prvně vystavoval 1913 na prvním německém salónu v Berlíně, seznámil se s Arpem
- 1918 v Kolíně otevřel Dadahaus
- Vydával s Baargeldem dadaistický časopis Ventilátor
- Vytvářel koláže měst a krajin- z vědeckých příruček, starých románů a anatomických tabulek
- 1921 se účastnil experimentování dadaistů s metodou psychického automatismu v Tyrolích

Ocell de foc

koláž

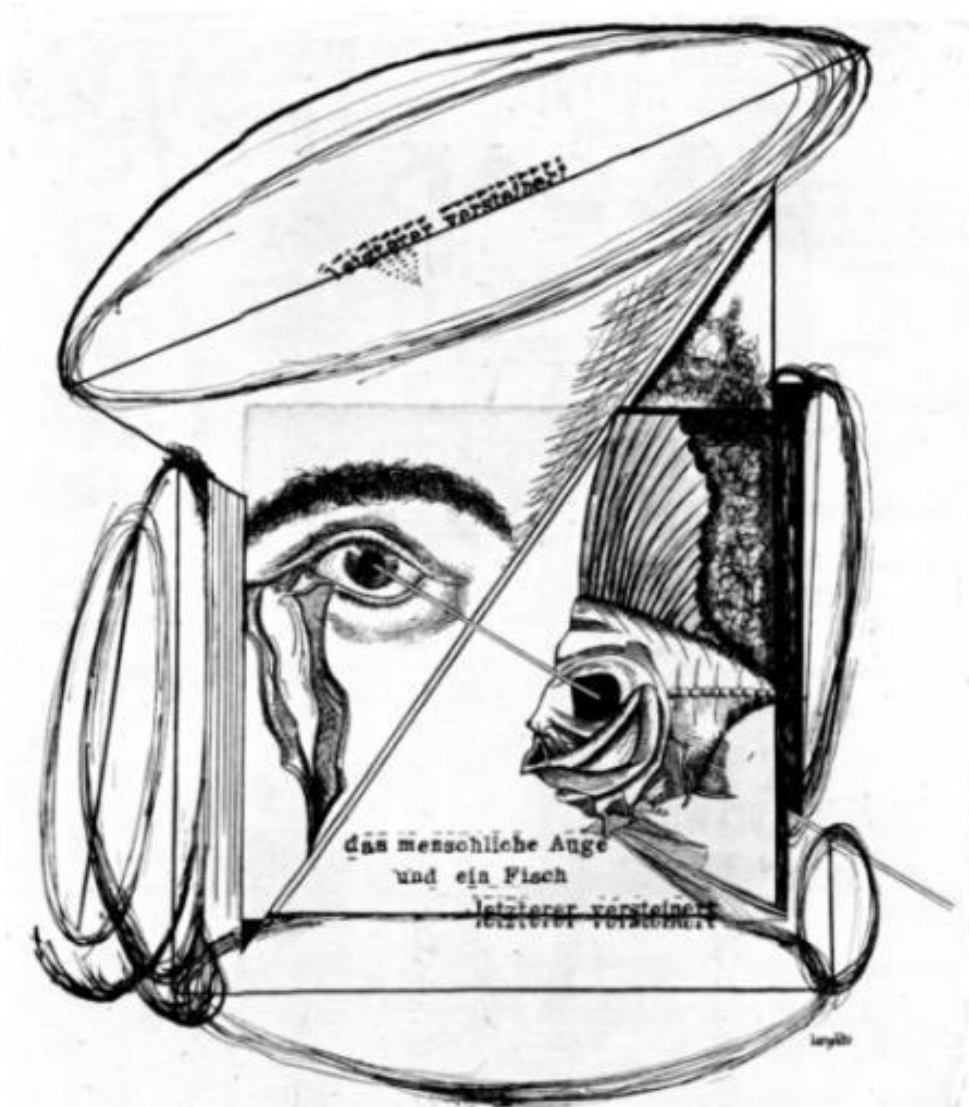

Theodor Baargeld

- Vlastním jménem Alfred Grünewald
- Přítel Ernsta
- Dovedl úřady k podezření, že Dada je nebezpečné hnutí
- Tvořil monumentální reliéfy a asambláže (umělecký objekt z různých předmětů spojených lisováním, vázáním, svážením, nýtováním atp.)
- Kreseb, fotomontáží a koláží se dochovala pouze část.

Das menschliche Auge und ein Fisch

Kurt Schwitters

- Žák drážďanské akademie, který se postupně seznámil s německými dadaisty a přešel od expresionismu k abstraktnímu umění.
- V Hannoveru založil dadaistické hnutí Merz a vytvářel „Merz- Bilder“ , „ Merz-Bau“ atp. asambláže z různých materiálů
- Dílo Merz Bau tvořil celkem 3* z toho 2 jsou nedokončená(v Norsku a Anglii)

KS
KS

gestern
p. ihrem
Hord
dy die er in

GE

ohn
er Mut
blut mit den Augen
Eggleich springt
ebusiam wieder zu
hm zu.
Atem.
h. 16 S

Tu	Ma	1
We	Me	2
Th	Gi	3
Fr	Ve	4
Sa	Sa	5
Su	Do	6
Mo	Lu	7
Tu	Ma	8
		9
		10
		11
		12
		13

abrechn.
MERZ

Merz bau

